

ผลของการบริการเชิงจิตวิทยาทางอาชีพแบบกลุ่มตามแนวคิดแบบวิเคราะห์
ลักษณะบุคคลและองค์ประกอบสิ่งแวดล้อมต่ออุปภัติภาวะทางอาชีพ
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

นางสาวศุภนิจ เนติประวัติ

ศูนย์วิทยบริการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาจิตวิทยา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2535

ISBN 974-581-639-6

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

019240
018745
117199669

EFFECTS OF TRAIT-AND-FACTOR GROUP CAREER COUNSELING
ON THE CAREER MATURITY OF MATHAYOM SUKSA FOUR STUDENTS

Miss Kanungnit Netiprawat

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts

Department of Psychology

Graduate School

Chulalongkorn University

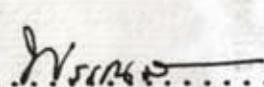
1992

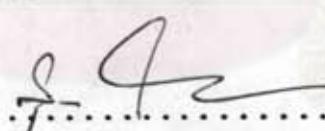
ISBN 974-581-639-6

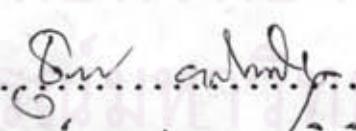
หัวข้อวิทยานิพนธ์ ผลของการบริการเชิงจิตวิทยาทางอาชีพแบบกลุ่ม ตาม
 แนวคิดแบบวิเคราะห์ลักษณะบุคคลและองค์ประกอบ
 สิ่งแวดล้อมต่ออุปภาระทางอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา
 ปีที่ 4
 โดย นางสาว ณัฐนิจ เนติประวัติ
 ภาควิชา จิตวิทยา
 อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ สุภาพรรณ ใจดีธรรมรัช

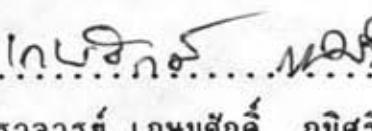
บัญชีวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้นับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้
 เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

 ..... คณบดีบัญชีวิทยาลัย
 (ศาสตราจารย์ ดร. ถาวร วัชราภัย)
 คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

 ..... ประธานกรรมการ
 (รองศาสตราจารย์ ดร. พรพรรณ ทรัพย์ประภา)

 ..... กรรมการ
 (รองศาสตราจารย์ สุภาพรรณ ใจดีธรรมรัช)

 ..... กรรมการ
 (รองศาสตราจารย์ ดร. ชุมพร คงกิตติกุล)

 ..... กรรมการ
 (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ เกษมศักดิ์ ภูมิสรีแก้ว)

คณิสสิจ เนติประวัติ : ผลของการปรึกษาเชิงจิตวิทยาทางอาชีพแบบกลุ่มตามแนวคิดแบบ
วิเคราะห์ลักษณะบุคคล และองค์ประกอบของสิ่งแวดล้อมต่ออุปนิภัตติทางอาชีพของนักเรียนชั้น
มัธยมศึกษาปีที่ 4 (EFFECTS OF TRAIT-AND-FACTOR GROUP CAREER COUNSELING ON
THE CAREER MATURITY OF MATHAYOM SUKSA FOUR STUDENTS) อ.ที่ปรึกษา :
รศ.สุภาพร ไครจรัส, 157 หน้า. SIBN 974-581-639-6

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของการปรึกษาเชิงจิตวิทยาทางอาชีพแบบกลุ่มตามแนวคิด
แบบวิเคราะห์ลักษณะบุคคลและองค์ประกอบของสิ่งแวดล้อมซึ่งจะมีต่ออุปนิภัตติทางอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา
ปีที่ 4 กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนอ่างทองบ้านไคร่นวิทยาคม จังหวัด
อ่างทอง จำนวน 20 คน โดยสุ่มแบบมีจุดมุ่งหมาย เป็นกลุ่มทดลอง 1 กลุ่ม และกลุ่มควบคุม 1 กลุ่ม
กลุ่มละ 10 คน กลุ่มทดลองได้รับการปรึกษาเชิงจิตวิทยาทางอาชีพแบบกลุ่มตามแนวคิดแบบวิเคราะห์ลักษณะ
บุคคลและองค์ประกอบของสิ่งแวดล้อม สัปดาห์ละ 2 ครั้ง ครั้งละ 1 ชั่วโมง รวม 15 ครั้ง โดยมีผู้วิจัยเป็น
ผู้นำกลุ่ม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสำรวจจุนิภัตติทางอาชีพ ด้านความสามารถทางอาชีพของ
คร.จอดัน ไอ ไครท์ส ซึ่งแปลเรียนเรียงและตัดแปลง โดย รองศาสตราจารย์ ดร.ธรรมราษ
ทรัพย์ประภา ใช้การวิจัยแบบมีกลุ่มควบคุม ทดสอบก่อนและหลังการทดลอง (Pretest-Posttest
Control Group Design)

ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของคะแนนจุนิภัตติทางอาชีพ จากการทดสอบ
ก่อนและหลังการทดลองของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม "โดยใช้การทดสอบค่า t (t-test)" แสดงว่า
กลุ่มทดลองที่ได้รับการปรึกษาเชิงจิตวิทยาทางอาชีพแบบกลุ่มตามแนวคิดแบบวิเคราะห์ลักษณะบุคคลและ
องค์ประกอบของสิ่งแวดล้อม มีคะแนนจุนิภัตติทางอาชีพ เพิ่มขึ้นและสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
ที่ระดับ .01

ศูนย์วิทยทรัพยากร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา ..... วิศวกรรม
สาขาวิชา ..... จิตรกรรมภูมิศิลป์
ปีการศึกษา 2534

ลายมือชื่อนักศึกษา .....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา .....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม .....

C043215 : MAJOR COUNSELING PSYCHOLOGY

KEY WORD : GROUP CAREER COUNSELING/CAREER MATURITY

KANUNGNIT NETIPRAWAT : EFFECTS OF TRAIT-AND-FACTOR GROUP CAREER COUNSELING ON THE CAREER MATURITY OF MATHAYOM SUKSA FOUR STUDENTS.

THESIS ADVISOR : ASSO.PROF.SUPAPAN KOTRAJARAS, 157 PP.

ISBN 974-581-639-6

The purpose of this research was to study the effects of Trait-and-Factor Group Career Counseling on the career maturity of Mathayom Suksa four students. The sample included Mathayom Suksa four students at Angthongpathamarotewithayakom School, Angthong. The subjects were assigned through purposive sampling into two groups, 10 students each for the total of 20 students. The experimental group participated in Trait-and-Factor Group Career Counseling, 2 sessions per week, for the total of 15 sessions of one hour each, led by the researcher. The instrument used in this research was The Career Maturity Inventory (Competence Test) constructed by Dr.John O. Crites and modified by Asso.Prof.Dr.Parnarai Sapayaprappa. The pretest-posttest control group design was used.

The data were analysed by the t-test. Results indicated that students participated in Trait-and-Factor Group Career Counseling showed greater increase significant at the .01 level in career maturity scores than those in the control group.

ศูนย์วิทยาพรพยากรณ์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา ..... จิตวิทยา
สาขาวิชา ..... จิตวิทยาการบริการ
ปีการศึกษา 2534

ลายมือชื่อนักติด .....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา .....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม .....

กิจกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงด้วยความกรุณา อาหารต่อศิษย์ ของ รองศาสตราจารย์ สุภาพรรณ โคตรราชส อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ผู้ให้ความอบอุ่น และกำลังใจ ให้การปรึกษา ค่าแนะนำ และแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ให้ ศิษย์ ขอทราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมาก ณ ที่นี่

กราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.พรมราย ทรัพย์ประภา ผู้จัดประกายแนวคิดในการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ทั้งยังได้อนุเคราะห์ให้ยืมและใช้แบบสำรวจความทักษะอาชีพตลอดจนให้ขอเสนอแนะต่าง ๆ จนครองร่างวิทยานิพนธ์เกิดขึ้น

กราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เอริช โพธิแก้ว ผู้ประสิทธิ์-ประสิทธิ์ ประจำสภากาชาดกลุ่มที่มีค่าต่อการค้นคว้าวิจัยวิทยานิพนธ์ฉบับนี้

ขอบพระคุณ คุณิตยา ชนบินธร์พงศ์ และ คุณนวลจันทร์ เนติประวัติ ที่ได้ให้ความกรุณาเป็นอย่างสูงในการดำเนินการทำวิทยานิพนธ์และให้กำลังใจเสมอมา

ขอบพระคุณอาจารย์พิมลรัตน์ سبحانุชาติ ที่ได้กรุณาให้ค่าแนะนำปรึกษา เรื่องการวิเคราะห์ข้อมูล และให้กำลังใจในการทำวิทยานิพนธ์มาโดยตลอด

ขอบพระคุณอาจารย์แนวโน้มเรียนอ่างทองปักหมุดรัตน์วิทยาคม และ โรงเรียนชัยบุรี รวมทั้งขอบใจนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ปีการศึกษา 2534 ของทั้ง 2 โรงเรียนที่ให้ความร่วมมือกับผู้วิจัยตลอดระยะเวลาการเก็บรวบรวมข้อมูล

ขอบพระคุณ พี่น้อง สาขาวิชาวิทยาการปรึกษา รุ่น 3 ทุกท่านที่ห่วงใย ให้กำลังใจต่อผู้วิจัย และท้ายที่สุด กราบขอบพระคุณ พ่อ และ แม่ ที่ดูแล อนามัย ต่อการศึกษาเล่าเรียนของลูกมาโดยตลอดจนวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จสมบูรณ์

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

คนึงนิจ เนติประวัติ

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย ..... ก

บทคัดย่อภาษาอังกฤษ ..... ข

กิจกรรมประการ ..... ค

สารบัญตาราง ..... น

สารบัญภาพ ..... ป

บทที่

1	บทนำ	1
	ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
	แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง	3
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	31
	วัตถุประสงค์ของการวิจัย	36
	สมมติฐานการวิจัย	36
	ค่าจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย	36
	ขอบเขตการวิจัย	37
	ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย	38
2	วิธีดำเนินการวิจัยและรวบรวมข้อมูล	39
	กลุ่มตัวอย่าง	39
	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	41
	วิธีดำเนินการวิจัย	56
	การวิเคราะห์ข้อมูล	79

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	80
4 การอภิปรายผลการวิจัย	86
5 สรุปการวิจัยและข้อเสนอแนะ	95
บรรณานุกรม	99
ภาคผนวก	104
ภาคผนวก ก	105
ภาคผนวก ข	108
ประวัติผู้เขียน	157

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่

1. ตารางแสดงคะแนนวุฒิภาวะทางอาชีพก่อนการทดลอง เพื่อสุ่มตัวอย่างเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม เลือกเฉพาะคะแนนที่ต่ำกว่า X (61.70)	40
2. ตารางแสดงค่าสัมประสิทธิ์แห่งความสอดคล้องภายนอก (KR-20) ของแบบวัดความสามารถในการเลือกอาชีพ	42
3. ตารางแสดงค่าร้อยละของคะแนนการแจกแจงที่ควบคู่กันระหว่างแบบทดสอบความสามารถในการเลือกอาชีพแต่ละด้าน ของระดับเกรดที่อยู่ใกล้เคียงกัน	44
4. ตารางแสดงค่าความเที่ยงของแบบวัดด้านความสามารถทางอาชีพ	46
5. ตารางแสดงโครงสร้างการปรึกษาเชิงจิตวิทยาทางอาชีพแบบกลุ่มตามแนวคิดแบบวิเคราะห์ลักษณะบุคคลและองค์ประกอบลิ่งแวดล้อม	50
6. ตารางสรุปสาระการปรึกษาเชิงจิตวิทยาทางอาชีพแบบกลุ่มตามแนวคิดแบบวิเคราะห์ลักษณะบุคคลและองค์ประกอบลิ่งแวดล้อม	57
7. ตารางแสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนจากแบบสำรวจวุฒิภาวะทางอาชีพ ครั้งทดลองก่อนการทดลอง และหลังการทดลองของกลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่ม	80
8. ตารางแสดงผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของคะแนนวุฒิภาวะทางอาชีพ ด้วยวิธีการทดสอบค่าที (t-test) ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมก่อนการทดลอง	82
9. ตารางแสดงผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของคะแนนวุฒิภาวะทางอาชีพ ด้วยวิธีการทดสอบค่าที (t-test) ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมหลังการทดลอง	83

สารบัญตาราง (ต่อ)

หน้า

ตารางที่

10. ตารางแสดงผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของคะแนนวัดภาวะทางอาชีพ ด้วยวิธีการทดสอบค่าที (t-test)
ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมก่อนการทดลอง (Pretest)
และหลังการทดลอง (Posttest) 84

ศูนย์วิทยาธารพยากรณ์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญภาพ

หน้า

รูปที่

1.	แผนภูมิแสดงวุฒิภาวะทางอาชีพในวัยรุ่น	6
2.	แผนภูมิรูปแบบของกระบวนการตัดสินใจเลือกอาชีพของ เด็กแล้ว	28
3.	กราฟเส้นตรงแสดงการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนวุฒิภาวะ ทางอาชีพครั้งทดสอบก่อนการทดลองและหลังการทดลองของกลุ่ม ทดลอง และกลุ่มควบคุม	81

**ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย**